

Energiråd för fritidshus

I Uppsala län finns det 18 000 fritidshus som i snitt förbrukar ca 6 500 kWh el per år. Innevanorna i Uppsala län äger dessutom ett stort antal fritidshus utanför detta område. Det finns olika åtgärder för att minska elanvändningen.

Måste huset värmas vintertid?

Det som påverkar energianvändningen mest i ett fritidshus är till vilken temperatur huset är uppvärmt under vinterhalvåret. Det finns flera anledningar till att hålla huset uppvärmt, dels förhindras fukt och dålig lukt, dels förhindras frysning av vatten och avlopp. Det går också snabbare att få upp innetemperaturen vid besök under helger.

Det är svårt att ge rekommendationer om vilken innetemperatur man bör hålla när huset står tomt. Hus med isolering och fuktspärr bör helst ha underhållsvärme för att undvika fuktskador. För varje grad som temperaturen i huset kan sänkas minskar energianvändningen för uppvärmningen med ca 4-5%

Generellt gäller att innetemperaturen bör vara minst 5 grader varmare än utetemperaturen. Om vatten-systemet inklusive tappvarmvattenberedaren inte är tömt under vintern bör det vara minst 5-7 plusgrader inomhus för att förhindra frysning vid exempelvis elavbrott. I vissa hus kan det räcka att hålla varmt i de delar där vatten finns som i våtutrymmen. Om vatteninstallationer som diskbänk, är placerade mot yttervägg – öppna bänkskåpsdörrarna så att rumsvärmen kommer in under diskbänken. Om huset har en elektrisk vattenpump, se till att den är avstängd. Kontrollera med ditt försäkringsbolag vad som gäller.

Kan värmepump vara ett alternativ

En luft/luftvärmepump (även kallad uteluftsvärmepump eller komfortvärmepump) kostar ca 20 000 kr inklusive installation. I vanliga direktelvärmda småhus minskar totala elanvändningen i storleksordningen med ca 20-25 %. Det saknas utvärderingar av hur mycket en luft/luftvärmepump minskar elanvändningen i ett fritidshus.

En faktor att ta hänsyn till är att de flesta luft/luftvärmepumpar kräver en lägsta rumstemperatur på 16°C för att avfrostningen av utomhusdelen ska fungera. Det finns vissa märken som kan hålla en innetemperatur på ca 10°C, vilket rekommenderas för att

hålla nere elförbrukningen. Vissa modeller har timer vilket medför att det kan ställas in för att producera värme en eller flera gånger per dygn i huset. Kontrollera att värmepumpen återstartar automatiskt efter strömavbrott.

En luft/luftvärmepump tar inte in någon luft utifrån utan värmer enbart luften inne i huset. En luft/luftvärmepump kan även användas för luftkonditionering (kylning av rumsluft) sommartid. Tänk dock på att elförbrukningen för kylning är hög.

I större fritidshus som värms med el- eller oljepanna kan en berg- eller luft/vattenvärmepump som kopplas till husets vattenburna värmesystem vara ett alternativ. Ofta är dock energibehovet för uppvärmning så lågt att en sådan installation är tveksam på grund av de höga investeringskostnaderna.

Distansstyrning av värme

Ett sätt att minska förbrukningen är att styra innetemperaturen med hjälp av telefonen innan besök av fritidshuset. Det finns även reglerutrustning med veckour som höjer temperaturen innan besöket. På så sätt kan du ha en lägre temperatur då du inte är där.

Om du har en luft/luftvärmepump bör du kontrollera med installatören hur värmepumpen kan distansstyras. Luft/luftvärmepumpar mår inte bra av att kallstartas.

Isolera

Ett välisolerat hus kräver mindre energi för underhållsvärme. Om huset saknar eller har dålig isolering på vinden minskar en tilläggsisolering värmeförlusterna om huset har underhållsvärme. Dessutom värms huset upp snabbare vid tillfälliga besök. Om isoleringen ligger på ett vindsbjälklag, se till att isolering inte är i kontakt med yttertak och att det finns ventilation på vinden. Se även till att det inte kan komma upp fuktig rumsluft på vinden genom exempelvis vindsluckan.

Utnyttja solvärmen

Det enklaste sättet att utnyttja solvärmen är att använda fönstren som solfångare. Stäng inte igen fönster mot söder med fönsterluckor eller med gardiner. Träd och buskar som skuggar huset minskar den gratisvärme som solen ger. Med en mindre solvärmeanläggning på 5 m² kan i stort hela sommarens förbrukning av tappvarmvatten produceras av solvärme. Installationskostnad är cirka 30 000- 40 000 kr.

Ett annat alternativ för underhållsvärme är luft-solfångare, som är väggmonterade solfångare med en fläkt som för in uppvärmd luft till huset. Dessa hjälper främst till att hålla fukt borta. Detta kan ske utan elanslutning då det finns modeller med solceller som driver fläkten.

Om du har en pool som du vill värma kan du använda en pool-solfångare. Den består av svarta plaströr som läggs direkt mot exempelvis ett tak utan isolerande täckglas.

Ventilation och skorsten

Skorstenen bör ha skydd mot regn och snö genom regnhuv eller motsvarande, fråga gärna skorstensfejarmästaren eller en plåtslagare om råd. Om skorstenen stått oanvänd en längre tid prata gärna med skorstensfejarmästaren innan du börjar elda.

Låt huset ventileras via imkanaler, kakelugnar med mera genom att låta spjäll/spisluckor vara öppna.

Standbyförluster

Dra ur sladdar till tv, stereo, klockradio och transformatorer till eventuella halogenlampor. Då minskar du risken att utrustningen blir skadad vid eventuellt blixtnedslag och sparar också energi.

Genom att installera värmekabel vid utsatta vattenledningar kan risken för frysskador minska. Kontrollera att dessa inte är igång i onödan.

När du byter kyl och frys väljs så energisnål modell som möjligt. De bästa är märkta med bokstaven A⁺ eller A⁺⁺. Om du köper en kombinerad kyl/frys med en kompressor, kontrollera att kompressorn inte stängs av när det blir kallare än 4°C i rummet.

Bidrag

Om ditt fritidshus värms med direktverkande elvärme kan du få stöd för att konvertera till ett vattenburet system, kontakta Länsstyrelsen, www.c.lst.se för mer information.

Om du är intresserad av att värma ditt tappvarmvatten med hjälp av solvärme finns även här bidrag att söka från Länsstyrelsen.

Mer information

"Värme i villan" www.energimyndigheten.se
Tel. 016-544 20 00

Fler faktablad finns att ladda ner på
www.uppsala.se/energiradgivningen

Opartisk och gratis energirådgivning:
www.uppsala.se/energiradgivningen
E-post: energiradgivningen@upsala.se
Tel: 018-727 46 68

